

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. június 2

Csütörtök.

XXIII. évfolyam. 44. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyiltér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltérek díja előre fizetendő.

A delegációkból.

(M.—d.) A mostani nehéz viszonyok és súlyos terhek alatt görnyedőleg összeült delegációknak még csak albizottságai dolgoztak, de tudvalevő, hogy a delegációk működésének súlypontja főleg az albizottságokra esik. Most is elmondhatjuk, hogy e testületek mostani tanácskozásainak legérdekesebb részén már tulvagjunk. Bár a hadügyi kormány szokatlanul nagy rendkívüli követeléssel lépett fel, máris látható, hogy a delegációk tárgyalásai sem tulságos hosszuk, sem valami nagyon izgalmasak. A tárgyalások nyugodt folyásához hozzájárul az is, hogy a kormányok a rendkívüli s összesen 400 millió koronát jóval túlhaladó szükséglet fedezését oly hitelművelettel tervezik, mely lehetővé teszi, hogy a közös költségvetésbe ugyan névleg tovább is beállítandó, de tényleg a hitelművelet kamat- és törlesztési szükségletéül szolgálendő 27 milliónyi rendkívüli kiadás segítségével, tehát a két állam költségvetésének tényleges újabb megterhelése nélkül, körülbelül 25 év alatt letörlesztessék a felveendő kölcsön.

A külügyminiszternek az osztrák delegációban elmondott külpolitikai előterjesztését a magyar delegáció külügyi albizottságában szétosztották s mikor a bizottsági jelentés tárgyalásra került, gr. Goluchowsky hosszabb beszédben válaszolt a kifogásokra és aggodalmakra s különösen azt fejtegette, hogy a Törökországról tett erélyes nyilatkozatát épen a Törökország iránti barátságos indulat vezette.

A magyar delegáció külügyi albizottsága nagy többséggel a külügyminiszternek bizalmat szavazott s elfogadta a külügyminiszterium költségvetését.

Valamivel mozgalmasabbak voltak a külügyi albizottságnak ülései. Pittreich lovag elmondotta a 400 milliónyi rendkívüli szükségletéről azt a magyarázó beszédét, melyet egy nappal előbb már az osztrák delegációban elmondott. Utána pedig gróf Tisza István s terjedelmes és beható beszédben nemcsak részletebben megmagyarázta a hadügyminiszter fejtegetéseit, hanem kiterjeszkedett arra is, a mi a delegációk érdemleges döntése alá nem tartozik, de a mi az egész kérdés megítélése szempontjából nagyon fontos, hogy t. i. miképen szándékoznak fedezni a 400, sőt helyesebben 450 millió koronát tevő rendkívüli szükségletből a két államra eső részt. E tekintetben a magyar miniszterelnök beszéde teljesen világos és kimerítő képet nyújt. Ebből megtuduk, hogy a nagy

hadügyi rendkívüli hitelnek részletesen fejtegetett fedezési módja most közvetlenül nincs is napirenden, mert a szükséglet maga csak 1905. évben áll be, tehát csak akkor kell a szóban forgó hitelműveletet megkötni.

Köztudomásúvá vált az is, hogy a kétévi katonai szolgálatra való áttérés már elvben el van határozva, s hogy ez az áttérés szintén — az állandó jellegű teherfölleten felül — egy átmeneti kiadási fölletet is fog okozni, mely egyszer s mindenkorra hozzávetőleg 50 millió koronára becsülhető.

Ilyen nyugodt és higgadt tárgyalásai rég nem voltak a delegációknak.

Alig tudnók föltételezni, hogy ezekben a Tisza-kormánynak — dacára a nyomasztó terheknek — ne volna valami érdeműl rövható.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület közgyűlése.

Május 26-án s 27-én tartotta meg rendes évi közgyűlését az erdélyi ev. ref. egyházkerület, Kolozsvárt a theologia díszes nagytermében. A közgyűlésen dr. Bartók György püspök és br. Bánffy Dezső főgondnok elrőköltek. A tárgyalást báró Bánffy Dezső vezette.

A gyűlés dr. Bartók György püspök szép imája vezette be, melyet állva hallgatott meg a közgyűlés. Ezután br. Bánffy Dezső elnököl főgondnok megnyitván a gyűlést, az alakulás rendjén segédjegyzőül Bodor Gézá, Bodrogi Jánost és Lovassy Andort kérte föl.

Mindjárt ezután a megür sedett állások betöltését határozták el.

Az egyházmegyéek kikerekítése folytán több egyházmegyében új főjegyző választása válván szükségessé, ilyen főjegyzőkké választattak a nagyszebeni egyházmegyében Benke Ferenc alsórákosi lelkész, a dési egyházmegyében Vásárhelyi Boldizsár dési lelkész, a sepsi egyházmegyében Kovács Antal kilyéni lelkész. A nevezettek megválasztását az egyházkerületi közgyűlés tudomásul vette és őket feleskettette.

Hasonlóképen feleskettetett Pünköszt Pál az egyházkerületi pénztárnak ujonnan választott ellenörknyvelője is.

Miután így az alakulással összefüggésben álló összes részületeket elintézték, áttértek a tárgysorozatra.

A tárgysorozat elején mindjárt a püspök nagy gonddal összeállított és az egyházkerületi élet hütkrért adó jelentése következett. A jelentés az egyetemes egyházat érdeklő két legfontosabb kérdéstről, az egységes énekes könyv és egységes liturgia ügyéről emlékeztet meg először. Kiválóan hangsúlyozta, hogy az egységes törekvés feltétlenül jogosult s a mi egyházkerületünk partikulárizmus vádjának ön-magára való vonása nélkül nem állhat eme törekvés útjába. Óhajtja, hogy az egység ezen kérdésekben létrejöjjön, de reá mutat arra, hogy a külső egység csak úgy lehet üdvös, ha ahhoz a lélekben való egység is járul s ez vet amannak alapot.

A szellemi élet jelenségei közül kiemelte a jelentés az alapítványtételben való nagy buzgóságot,

melynek eredménye a lefolyt félév alatt 22,800 K. Az alapítók közül első helyen áll Bakó György kovásznai lakos és neje, kik 18,000 K. tetek stólamegváltási alapra. Koós Ferenc nyug. tanfelügyelő és neje 5000 koronát adtak a brassói egyházközség céljaira. Kilyén Sándor igazgatótanácsi iktató a rátoni egyház papilakja számára 600 korona értékű telket adott. Sándor József országgyűlési képviselő s a romániai e. m. főgondnoka a felsőbb leányiskolára az idén is 200 koronát adományozott. A dési egyh. vármegye gyámintézete 1000 koronát ajánlott fel a szeretetház és 500 koronát a felsőbb leányiskola javára. Az orsz. műemlékek felügyelő bizottsága a sepsiszentgyörgyi egyháznak templomkerítése restaurálására 1200 koronát s végül az Emke több iskola és tanító javára 2900 koronát adományozott.

A mult év őszén a nagysármási telepes község új ref. temploma felszenteltetett, a szászsebesi ref. templom pedig teljesen elkészülve, felavatásra vár.

Meleg hangon emlékezett meg a püspök azokról az egyszázkerületi elhunyt tagokról, a kiktől a lefolyt közelebbi félév alatt fosztotta meg a halál az egyházkerületet.

A jelentés további folyamán megemlékezett a püspök az egyházkerületben még mindig fennálló nagyfoku lelkészhiányról. Ma is 44 lelkész állás van betöltetlen. — Újabb időben ugyan kezd kedvezőleg alakulni a helyzet, a mióta a theologia pályára nagyobb számmal jelentkeznek az ifjak.

Óva emelte fel intő szavát a püspök a miatt, hogy a politikai és társadalmi életben oly veszedelmes jellegű pártoskodásnak az egyház kebelébe jut ne nyittassék, mert ez az egyházi közélet elvadulását vonja maga után. Vannak egyes szomorú jelek, a melyek ezen intő szavakat indokoltakká teszik, de öröndetes dolog, hogy ezek csak nagyon elszigetelten és ritkán jeleníkeznek.

A jelentés további folyamán a népoktatási törvény revíziójára vonatkozólag megindított mozgalomról, illetőleg tervezetről emlékezik meg, melyet örömmel üdvözöl, mint olyan tervet, mely valóra válva, a nemzeti nevelésnek hatalmas emeltyűje lesz. Az egyházkerület felekezeti tanügyére is kedvező fog az lenni, mert egyebektől eltekintve, a nagyenyedi tanítóképezdének kiépítését lehetővé teszi.

A lelkészeket hivatalos kötelességeire buzdító és a középiskolai tanügy reformálásának szükségét hangsúlyozó szavakkal rekesztette be Bartók püspök lelkes éljenzésekkel fogadott jelentését, melynek elhangzása után br. Bánffy Dezső elnököl főgondnok a közgyűlés nevében köszönetet mondott a püspöknek a magvas és szép jelentésért.

Az egyetemes énekes könyvre vonatkozó igatanási előterjesztést a közgyűlés egyhangulag elfogadta. Az előterjesztés értelmében egyházkerületünk óhajtja ugyan az egyetemes énekes könyvet, de azt kívánja, hogy az eddigi énekes könyvre való tekintettel készíttessék el az. Ugy költészeti, mint zenei szempontból újabb átdolgozandónak tartja a próba énekes könyvet.

Délután az ülés megnyitása előtt a szavazatokat adták be egy külön teremben a tagok, a megüresedett állásokra.

A szavazások szerint: A görgényi eh. al-gondnoka gr. Teleky Arthur. Az erdővidéki eh. al-gondnoka Zathureczky Kálmán. A nagyszebeni eh. főgondnoka Somogyi István. A szászvárosi kollégium főgondnoka Fáy Béla. A szilágyosmlói eh. al-gondnoka Kovács István. A sepsi eh. al-gondnoka Kónya Miklós. A kézdi eh. első fő-

gopdnoka gróf Haller János. A kézdi ehm. második főgondnoka Kovács Karoly lett.

A sepsi egyházmegye főgondnokává dr. Székely György főispán, eddigi algondnokot választották meg. Tanárokka megválasztottak: Marosvásárhelyre Nagy Endre, Sepsiszentgyörgyre Glass Ferenc.

A gazdasági egyesület választmányi ülése.

A „Kézdivásárhely és Vidéki Gazdasági Egyesület” 1904. május 26-án az árvaház nagytermében választmányi ülést tartott Nagy Károly alelnök elnökölte alatt. Az ülésen jelen volt az egyesület 5 tisztségviselője és 34 választmányi tag.

A választmány a következő 10 pontot tárgyalta:

1. Nagy Károly bejelenti; hogy Dr. Sinkovits Ottó egyesületi elnök akadályoztatva lévén, az ülés vezetését ő, mint ügyvezető alelnök fogja teljesíteni. A megjelent tagokat üdvözlő és az ülést megnyitja.

2. Eperjesi Albert egyesületi jegyző felolvasta az 1904. márc. 24-én megtartott választmányi ülés jegyzőkönyvét, mely észrevétel nélkül hitelesített.

3. A m. kir. földművelésügyi minisztérium 39464 sz. alatt leadta a székelyföldi kirendeltségnek a székely földműves nép felszámolására irányuló javaslatát, hogy arra az egyesület az esetleg fenforgó észrevételeit tegye meg. A választmány Dr. Sinkovits Ottó, Dr. Bánffy Zsigmond, Nagy Károly, Zajzon Sándor és Eperjesi Albert személyében bizottságot küld ki, hogy a javaslatok tanulmányozása után a kézdi-járás gazdasági viszonyainak tekintetbe vételével az észrevételeket tegye meg.

4. Az „Erdélyi Gazdasági Egyesület” értesítést kér, hogy a „Kézdivásárhely és Vidéki Gazdasági Egyesület” kiket bizott meg azzal, hogy az E. G. E. tanácskozmányain részt vegyenek. A választmány 1904. év tartamára Dr. Sinkovits Ottó elnököt, Vajna István alelnököt és Dr. Bánffy Zsigmond egyleti ügyészt bizta meg azzal, hogy az egyletet az E. G. E. tanácskozmányain képviseljék.

5. A földművelésügyi minisztérium székelyföldi kirendeltsége értesíti az egyesületet, hogy a kézdi járás gazdái között leendő kiosztás céljából beszerzendő 1000 drb juh vételárát az egyletnek utalványozza. A juhok beszerzését és kiosztását az egyletre bizza. A beszerzési és kiosztási alkalmával előforduló költségeket a kirendeltség hordozza, a juhok a gazdáknak a vételár 70%-ának készpénzben való befizetése elle-

nében adandók ki. A választmány, tekintettel arra, hogy tavasszal a juhok igen magas vételáron volna- nak beszerzhetők, a beszerzést és kiosztást 1904. szept. havában fogja megejteni.

6. 702/904 sz. alatt értesít a kirendeltség, hogy az egylet működési területén rendezendő állatkiállítás céljaira 800 korona segélyt engedélyez, egyszersmind kéri a kiállítás tervezetének elkészítését és betervezését. A választmány elhatározta, hogy a kiállítást 1904. október 9-én rendezi Kézdivásárhelyen. Pénz díjban csak annak a magyar-erdélyi faj szarvasmarhának, hosszú gyapjas juhoknak bármely fajú, jól fejlődött tenyésztésre alkalmas sertésnek és baromfinak a tulajdonosát részesíti, a ki az egylet működési területén, tehát a kézdi-járásban lakik. A kiállítás tervezetének elkészítésével Dr. Sinkovits Ottó, Dr. Bánffy Zsigmond, Nagy Károly, Eperjesi Albert, Zajzon Sándor és Vajna István egyleti tagokat bizza meg.

7. Zajzon Sándor titkár bejelenti, hogy az 1904. március 24-én megtartott választmányi ülés óta rendes tagoknak jelentkeztek: Geréb János, Bajka Mihály, Bartos Pál, Nagy S. Pál, Tóth Lajos, Vajna Ákos, Vitályos Pál, Fekete András, Koos András, Vitályos Sándor és Dr. Szentiványi Árpád.

8. Zajzon Sándor titkár bejelenti, hogy az elnökség f. é. április havában 5500 drb gyümölcs esemetét, 90 m.m. árpa és 50 m.m. zabvetőmagot osztott ki a vidék kisdázdájának kedvezményes áron.

9. Balázs Károly indítványára a választmány elhatározta, hogy a tervbevett székely földműves iskolának Torja községben leendő létesítése ügyében a minisztériumhoz felír.

10. Dr. Bánffy Zsigmond indítványára a választmány megbizta az elnökséget, hogy 200 drb tenyészőcsoconak beszerzésre eszközölje ki az államszegélyt és az esetleg megadandó kedvezményt a kocákat a vidék gazdái között ossza ki.

Eperjesi Albert,
egyl. jegyző.

SZINHÁZ.

Kézdivásárhely, június 1.

Szalkay Lajos színtársulata tegnap este mutatkozott be közönségünknek a „Viceadmirális” című nagy operettében.

Már az első előadás után is elmondhatjuk, hogy Szalkay igazgató sok jó erővel díszeskedhetik s így

bizonyára pompás előadásokban, kellemes élvezetekben leendő része közönségünknek.

Ez estén a hölgyek közül Tábori Frida, Tomori Melissza, Kövi Kornélia és Vertán Anna, a férfiak közül Szalkay igazgató, Gózon és Pápai emelkedtek ki kiváló tehetségeikkel, gondos, és minden ízében csinos alakításaikkal; úgy látszik, hogy ők lesznek a társulat főerősségei, kedvencei. Tábori Frida a vidék legjobb primadonnái közé tartozik; pompásan énekelt, kitűnően táncolt igen elevenen és diszkretül játszott ma este, volt is része bőven a tapsból, kihívásból és ujjazásból. Utána mindjárt Tomori Melissza sorakozik kedves játékaival, szintén szép énekszámaival, ő neki is kijutott az elismerésből. Múltó partnereik voltak a férfiak közül Szalkay, a kitűnő komikus, Gózon Béla és Pápai, kik határozott művésztelenségek s így természetesen sok elismerésben részesültek. Közönség a közepesen alul volt, de hisszük, hogy ha megismerkedik a jeles társulat sikerű előadásaival: a támogatás hova tovább mind nagyobb és teljesebb lesz.

Ma a „Takarodó”-t adják, holnap (csütörtökön) két előadás lesz; délután fél 4 órakor „A vigécek”, este „A drótosító” című operette kerülnek előadásra. Ajánljuk közönségünk figyelmébe.

NAPI HIRIEK.

— Uj főgondnok. A kézdi ev. ref. egyházmegye első főgondnoka Lázár Mihály nyug. főispán elhalálozván, helyét az erdélyi ref. egyházkerületi közgyűlés szombatán töltötte be. Mint írtuk volt, az egyházmegye e díszes állásra egyhangulag és nagy lelkesedéssel vármegyénk érdemes főispánját Haller János grófot első helyen, Dr. Damokos Ödön és Vajna István algondnokokat második, illetve harmadik helyen jelölte, a kik közül a kerületi közgyűlés egyhangulag Gróf Haller János főispánt választotta meg. Az uj főgondnok működéséhez a kézdi egyházmegyében sok szép reményt fűznek, mert eddig is egyik legálidozatkésőbb támogatója, vezető férfia volt az ev. ref. egyháznak s ezért megválasztatásához a legőszintebben gratulálunk a kézdi egyházmegyénk, mely végre főispánunkban megtalálta világi vezetőjét is. Még egy második főgondnokiállást is töltöttek be ezuttal a kézdi e. h. megyében, amelyre dálnoki Kovács Károly ügyvédet választották meg.

— Boesckay-ünnepély Kézdivásárhelyen mult vasárnap fényesen sikerült. Dél előtt a ref. templomban Szabó Jenő tartott nagyszabású hazafias Szónok-

T Á R C A.

Az orosz—japán háború.

Írta: Révész Cyrill.

V. Kin-tschu.

Annak a diadalnak, melyet május 1-én Kuróki az első japán hadsereggel a Jalu vize mellett kivírt, nagy eredménye lén.

Lehetővé tette azt, hogy a japánok a II-ik hadsereget kényelmesen ki szállították a Liao-tung félsziget déli és éjszaki oldalán és azt egészen birtokukba vették.

Már március és április hóban is ide szállították nagy csőndben a tüzéség egy részét és mikor sikerült az oroszokat hátraszorítani Mandzsúria belsejébe, a kiszállított 2-ik sereg Nogi vezérlete alatt megkezdte a szárazföld felől Port Arthur körülszárulását.

Pitzewonál és Port-Adamsnál jutottak partra a 4-ik és 13-ik hadosztály katonái a félsziget keleti és nyugati partján, hamar egyesültek egy vonallal, mely szélteben elmetsette az u. o. Kvantung félszigetet a legkeskenyebb helyén a fölfelé kiszélesedő Liao-tung félszigettől, szétrombolták a vasutat és elzárták az oroszokat a főhadiseregtől.

A tenger felől Togo admirális, a szárazon Nogi állott őrt, hogy Port-Arthurba se ki, se be nem juthatott többé senki fia az oroszok közül.

A 3 kl. széles földnyelvet azután a japánok erősen elsáncolták; védő erődírményt emeltek és azt megrakták gyorstüzelő ágyukkal; mikor ezzel is készen voltak megkezdődött az ostrom szárazon és vízen.

A tenger felől a japánok hajóhada állandóan tüzelt a port-arthuri kikötő erődeire — de nem ért el semmi eredményt; sőt szomorú veszteség érte a flottát.

Május 6-án messze ki a nyílt tengere a hajók közül két nagy páncélos: a Hatsuse és Joshinon-Elszabadult aknára bukkant és úgy robbant fel, mint az orosz Petropavlovézk a japánok legnagyobb hadihajója a Hatsuse; vele elsüllyedt egy perc alatt 700 japán és a tisztikar a másik hajó: a Joshinon egy más hajóba ütközött és fél óra múlva a kapott lék következtében elpusztult 200 emberrel. Ugyancsak megsérült még az ostrom alatt a Makio nevű páncélos, mert granát találta a kéményt és gépházat, továbbá a Tujo, Assam és Kasuga hajók is hareképtelenné lettek.

Gyászba borult a szerencsétlenségekre az egész Japán. Tókióban és más városokba gyász lobogók jeleztek a nagy szomorúságot, melyet érzett a mikádó országa a veszteségek felett. És ugyan ekkor szárazon is roszra fordult a sereg sorsa nem a Liao-tung félsziget déli oldalán, hanem éjszakán.

A 2-ik japán hadsereg nagyobbik fele ugyanis Kuróki mellé akart csatlakozni és vele együtt Kuro-patkin megátnadni. Előre kidolgozott terv szerint ki is kötöttek az inkau kikötőben a 2-ik sereg hadosztályai, de a kikötés után nem sikerült az egyesülés. Az oroszok legerősebb hadállása Niuesvang az inkau kikötőtől éjszakára; ide törték a japánok a 2-ik oszloppal; az orosz tábor ki is mozdult Niuesvangból és Hai-Csöng-felé visszavonult s a japánok követték őket; mire azonban Hai-Csöng közelébe étek a muszka vezér annyi katonát rakott Hai-Csöngbe, hogy Oku vezér nem mert a tulerével szembe szállani annyival is inkább, mert a Jalu menti

1-ső sereggel még nem kapta meg az érintkezést. Hozzá beállottak rendkívül nagy esőzések, a tüzéség megakadt és ekkor kezdődött a japánok első visszavonulása. A lapok nagy táviratokban közölték a japánok nagy vereségét, de kisebb csatározásokon kívül, a melyekben sok lovas esett el, nem volt nagy esata.

Ezek a szárazföldi állapotok késleltették a port-arthuri ostromot is. Végre megérkezett a harcra a japánok 3-ik hadserege is. Ez Takusánnál kezdett partra szállani és most már hozzá fogott újra a 2-ik sereg déli része az előnyomuláshoz Port-Arthur-felé.

Pünköst szombatján, május 20-án két oldalon indultak a japánok dél felé, elérték Kin-tschu városát, a hol a hegyeken elsáncoltan várta őket a port-arthuri muszka sereg Toek-tábornok alatt. Megkezdődött a város megszállása és a tüzéség harca: sikerült a japánoknak lassan, lassan tért foglalni a várostól éjszakra körülvevő magaslatokon. Öt napon át vívott harcokban sikerült végre oly helyzetbe jutniuk, hogy rohamra indultak a város ellen is f. hó 26-án.

A tenger felől négy nagy japán hajó a Thukusi, Henjeu, Agaki és Csokai nehéz ágyukból lövöldözni kezdte kora hajnalban az orosz hadállást a szűk földnyelv nyugati partján. Délig bömöltek az ágyuk és az orosz tüzéség nem tudta megállani a helyet. Ekkor délután általános rohammal indult a japán sereg a lassan elhuzódó orosz tüzéség magaslataira. — A muszka vadász és gyalog katonaság azonban iszonyatos kereszt tűzbe fogta a japánokat. Három heves rohamot vert vissza, de a negyedik rohamnál fél hatkor a japánok a holt testekből rakott halmozokon át végre feljutottak a várost körülvevő hegy-ség birtokába, a muszka vad futásban menekültek

latot. Délután a Vigadóban pedig nagy közönség jelenlétében folyt le az ünnepség, melynek fénypontja Szabó Jenő alkalmi ódája volt, melyet Nagy Gerő adott elő művészi érzéssel, lelkesen, gyönyörűen emelve ki a pompás óda költői szépségeit. Nagy hatást érték még el Dr. Ráth Endre képviselő pompás ünnepi szónoklatával s Megyaszi Mihály ifjú hívével előadott záróbeszéde is. Az ünnepség felerészben a Kossuth-szobor javára jövedelmezett.

— **Eljegyzés.** Kézdivásárhelyi Kovács Teréz-két, Kovács János polgártársunk kedves, szép leányát eljegyezte Teleki Vilmos, Kézdivásárhelyi ifjú iparos.

— **Gyilkosság.** Kézdivásárhelyen múlt vasárnap — a bucsu napján — éjjel kegyetlen gyilkosság történt. A rémes esemény a következőleg folyt le. Antal András szárazpataki illetőségű báros B. I. helybeli szeszgyárosnál, szerelmes volt torjai illetőségű Gábor Klári, J. M. szeszgyárosnál szolgáló eszlédleányba. Ez év elején Ambrus Ferenc, egy eszén 19 éves, torjai fiú is közelebbi ismeretségbe jött Gábor Klárral, ki ennek udvarlását szívesebben fogadta, mivel Antal András 8—10 évvel is idősebb volt, mint Ambrus Ferenc, ki házasságot is ígért neki. Antal Andrásban az irigység s a féltékenység egyszerre ébredtek föl s pünkösöd másodnapján már olyan kijelentéseket tett, hogy Klárhoz ő többé nem fog járni, de a másnak sem sokáig lesz ahhoz kedve. Vasárnap Kézdivásárhelyen bucsu lévén, a Torján szolgáló Ambrus Ferenc is bejött a kereszttel a bucsura, délutánra is ittmaradt, sőt este fölkereste lakásán Gábor Klárit s ott maradt nála éjjeli utáni egy óráig. Ekkor elindult haza, kezében egy kis nádvess övel. Alig, hogy kiért az udvarról, a kovács-szerre vezető utcára, vetőltársa Antal András három barátjával: Iemhényi Tamás Józseffel (Sz. M. ker. eszlédje), Tamás Jánossal. (Id. K. J. eszlédje) és szárazpataki Daczó Istvánnal (B. Gy. ecetgyáros eszlédje) rudakkal megtámadták a mitsem sejtő Ambrus Ferencet s a fejére mért több súlyos ütessel a szó szoros értelmében agyonverték. Az arra siető rendőr még életben, de teljesen eszméletlen kívüli állapotban találta Ambrus Ferencet s beszállítván a Rudolf-kórházba, ott azonnal kiadta lelkét. A boncolás után hazaszállították a szerencsétlen ifjút Torjára. A négy tettes a rendőrségnél másfél napra vettátás után beismerte tettét s most a kir. törvényszék fogházában elmélkednek gaztettük következményei felől.

— **A hus drágulása Kézdivásárhelyen** óriási lépésekkel halad. Eddig soha nem ért árákon lehet

csak hozzájutni nemcsak másutt, de nálunk is. A marhabús kilója 1 kor. 04 fillérre, a sertésbús kilója pedig 1 kor. 12 fillérre emelkedett. A csirke ára is magasra szökött föl, úgy, hogy a miért egy év előtt 60—70 fillért kértek, azért a pár csirkéért most annak kétszeresét kérik. Ily drága husarak sohasem voltak s azért a közönségben iszonyu a zúgolódás a miatt, hogy a mészárosok még újabb áremeléssel fenyegetőznek. Többen hozzánk is fordultak panaszaikkal s mi részben a panaszok hatása alatt, s mivel magunk is meg vagyunk győződve a méltatlan eljárásról, felhívjuk, felkérjük a városi tanácsot, hogy eszközöltesse próbavágatásokat, szóval tegyen intézkedéseket, hogy olcsóbb hushoz lehessen hozzájutni. Külömben — mint értesülünk — széleskörű mozgalom indult meg városunkban egy hus- és borfogyasztási szövetkezet létesítése iránt is, a melyre felhívjuk polgártársaink figyelmét.

VIDÉK.

— A kovásznai fürdő részvénytársaság közgyűlése. — *)

Kovács, május hó.

A kovásznai fürdő részvény társaság e hó 15 én tartotta meg évi rendes közgyűlését Hollaky Attila elnök tapintatos vezetése mellett. Az 1-ére összehívott gyűlés határozatképtelen lévén, az alapszabályok értelmében 15-ére lett újlag összehívva a közgyűlés.

Elnök a gyűlést megnyitván, a részvények számbavételére Csia György vezetése alatt dr. Zentai Dávid és Frankl Emánuel részvényesekből álló bizottságot küldi ki. Ezen időre a gyűlést felfüggesztette. A bizottság jelentette azután, hogy 68 részvényes 804 részvénynyel és 606 szavazattal van képviselve.

Elnök elhalt Pótsa József volt elnök emlékének jegyzőkönyvi megörökítését indítványozza, megemlékezvén a néhai elévülhetlen érdemeiről, — mely indítvány egyhangulag elfogadtatott. Azután az elnöki felhívásra az igazgatóság s ezt követőleg a felügy. bizottság tette meg évi jelentését, melyet a gyűlés tudomásul vett s mindkét részre a felmentvényt megadja. Az igazgatóság jelentéséből kiemeljük, hogy részvényenkint 7% nyereséget jut; s hogy nem 8%, mint tavaly az onnan magyarázható

*) Tévedés folytán késett meg.

Szerk.

dél felé. Nagy diadal volt ez — nagyobb mint a jalmi. Csakhogy rettenetes áldozatba került. Az ostromló japánok fele a ha etérten maradt; Kin tsehu ugyan az övék, de a leírhatatlan mészárlásban elhullott 3,500 japán; muszka állítólag csak 1,000 esett el 3000 sebesült mellett; 78 ágyujuk elveszett.

Táviratok szerint futár ment a mukdeni orosz táborba Alexejew főherceghez rövid fegyverszünetet kérni a halottak eltemetésére, a mi mind a két hadakozó félnek közös érdeke, nehogy a forró napon dögvész üssön ki a borzasztó természetű.

A következő napon a japánok kezébe került Nankvangling is, melyet az oroszok kiűrtettek és délre elvonultak. — Sausiliku mellett áll most a japán előhad. Az életben maradottak pedig erősítik a négyszögű Kin-tsehu várost, nehogy az oroszok őket hátba támadhassák.

A japánok 12 angol mérföldnyire vannak a tulajdonképeni főerődítványtól. Még nyolc erődöt kell bevenniük míg ide jutnak. De sietniük kell az ostrommal, nehogy az európai orosz hajóhad a keleti vizekre érjen, mert akkor nagy veszedelem vár a japánokra. A port-arthuri kikötő ugyanis újra szabad; a zátonyt szétrobbantották a muszka és így egyesülhet a port-arthuri kikötőben vesztő hadi-raj az európaival és erősebb lesz, mint a japáni an- nál is inkább, mert az oroszok a sérült hajóikat már kijavították.

Kuroki újabb hírek szerint elhatározta, hogy ő is csatlakozik most a port arthuri ostromló sereghez és csak ha ez a vár ayürü be lesz véve fognak éjszakra támadni az orosz ellen.

A muszka hadvezér szintén elhatározta, hogy ő is sietni fog a szorongatott déli oroszok felmentésére. Egy tiszt 12 közakkal hirt hozott neki Liao-

jangba a szorult helyzetről és már is dél felé vonulva Niucsavangot újra megszállották az oroszok Koreában is a jalmi japán hadsereg háta mögé kerültek és felégették Andzsut sőt Korea déli csucsaig portyáznak. A harcér most már igen nagy területre szélesedett ki és a jövő eseményeket még csak sejteti sem lehet. Most még valószínűbb a japánok sikere.

De rövid időn belül is nagyon változhatik a helyzet. Port-Arthurban állítólag 30,000 orosz van 3 havi élelemmel ellátva. Éjszakra a muszka vezérnek van 154,000 katonája 336 ágyuval; Sziberián át utban van 35,000 orosz 64 ágyuval és Európából elindult 57,000 ember 188 ágyuval; így az orosz had-erő összesen lesz 248,000 ember és 638 ágyu.

Ezzel szemben van a japánoknak 226,000 emberök 789 ágyuval a legújabb jelentések szerint. A kínai határ mentén az ő támogatásukra felkészült 60,000 kínai katona Ma vezérlete alatt; ezek hír szerint már is össze ütköztek az oroszokkal. Ha ez nincs is még megerősítve, annyi tény, hogy tunguz rabló csapatok háborgatják az oroszokat, a kik a kínai főváros felé vezető úton is táborba szállítottak és el vannak határozva, hogy ha a kínaiak nem tartják be a semlegességet ők bevonulnak újra Pekingbe, mint csak nem régebben a boxerek ellen. Ez a harcias párt már fel is szólította a kínai császárt japán igatás folytán, hogy szegje meg a semlegességet és kezdje meg a háborút ő is Oroszország ellen. A császár a harcéri eseményektől tette függővé az elhatározását.

No, ha Khina is csatlakozik a japánokhoz, akkor Európa hatalmas államai is beleavatkoznak; és ebből iszonyatos bonyodalomra van kilátás. Világháborút hirdet a „Gong” ütese — keletre.

meg, hogy a közgyűlés a tavaly 500 korona bérle- engedést határozott a bérlő javára, mely összeg az ideai számadás terhére iratott.

Ezután az elnök választás következett, mely időre Hollaky Attila elhagyja helyét s átadta azt Bányai Kristóf részvényesnek, mint korelnöknek, ki felhívja a közgyűlést, hogy válasszon elnököt s egy-szersmind: elnöknek Hollaky Attilát s alelnöknek Csia Györgyöt hozza javaslatba, kiket a gyűlés azonnal, egyhangulag meg is választott.

Elnök, Hollaky Attila újlag elfoglalja az el-nöki széket s kitűzi a 4 felügyelő bizotts. tag meg-választását. A közgyűlés egyhangulag Frenkel Emá-nuel, Szóts Albert, Deák Domokos és Deák Sámuel részvényeseket felügy. bizotts. tagoknak megvá-lasztja.

Majd a 30 tagból álló nagyválasztmány meg-választása következett.

Csia Györgynek 3 pontból álló s kellő időben beadott indítványa következett ezután, melyek közül a két első — a fürdőorvos és vezérigazgató állás-nak egyszemélybeni inkompatibilitása s a kettős könyvvitel helyett egyszerű számadás vezetése — mivel alapszabály módosítást vonna maga után s ehhez pedig a szükséges $\frac{3}{4}$ többség nincs meg s napirendre sem lévén tűzve, — tárgyalható nem volt. A 3-ikra nézve elhatározatott, hogy: a vajna-falvi fürdőbirtokosság költségeihez a fürdő r. t. aránylagosan hozzájárul, de a szépítések, zene-karfogadásról jövőre is nevezett fürdőbirtokosság gondoskodik.

Végül: elnök megköszönve a gyűlésen meg-nyilvánult érdeklődést. miután jegyzőkönyv hitelesi-tésére Bányai Kristóf és ifj. Becsek Imre részvé-nyeseket kéri fel, — a gyűlést bezárta.

— 8.

KÖZGAZDASÁG.

— Székely kiállítások Aradmegyében. —

Az aradi Székely Otthon a következő átiratot intézte háromszékmegyei iparfejlesztő bizottságnak.

„A magyar iparpártolás nagy nemzeti eszmé-jétől vezéreltetve, társaságunk közben járására a gurahonci (Aradmegye) kaszinó egyesület elhatározta, hogy folyó évi június hó végén Gurahonczán, július hó végén és augusztus elején a menyhazai és alvá-czai (Hunyadmegye) fürdőknél székely ipar kiállítást rendez.

A gurahonci kaszinó legközelebbi megkeresé-sében a tőlünk az itt rendezett kiállításon nyert tapasztalatunk alapján nyújtott felvilágosítások foly-tán megfogja irni, hogy minő ipari termékeknek kéri a kiállításra való küldését és egyéb részletkérdések tekintetében is alapos megkeresést intéz.

Mi megtettük a lépéseket, hogy a menyhazai fürdőtulajdonosa Gróf Wenkheim Frigyes és az al-váczaei fürdő tulajdonosa Csáki Pallavichini Hipolit ögróf egy-egy alkalmas helyiséget a kiállítás cél-jára díjmentesen engedjenek át, — lépéseket teszünk továbbá, hogy az arad-csanádi vasutak vezérigazga-tója Vásárhelyi Béla főrendiházi tag ur ő méltósága a kiállítások védnökségét fogadja el. Ha ezt sikerül kivinnünk, a kiállítandó tárgyaknak a helyszínére való szállítása és visszatartása tekintetében is a legmosszebb menő kedvezményekre van kilátásunk, mert mind három helyre a csanádi vasutak vonatán történik a szállitás.

Ugy ezen, mint egyéb szükséges dolgok tekintetében a gurahonci kaszinó a végleges megállapo-dás eredményét a legközelebbi napokban, lehető sürgősen közölni fogja.

Addig is azonban, míg az megtörténhetik je-lezzük ez esetben a kiállítás tervét s egyben tiszte-lettel kérjük, hogy hatáskörében az érdekelt székely iparosok figyelmét erre a körülményre megfelelő módon, lehető sürgősen felhívni szíveskedjék, hogy azok, kik ezen kiállításon részt akarnak venni, elő-készülhessenek.

Hazaftas tisztelettel

az Aradi Székely-Otthon:

Koncz Gyula s. k., Dr. Bedő Árpád s. k.,
elnök. jegyző.

H I R D E T É S E K.

Uj cukrászda

Kézdivásárhelyen.

Városunk és vidéken ő. közönségének szerencsés vagyok tisztelettel becses tudására juttatni, hogy nagyvendéglőmmel, kávéházzal kapcsolatban egy a legkényesebb igényeknek is megfelelő

UJ CUKRÁSZDÁT

rendeztem be, a hol szakképzett cukrász vezetés alatt készülnek s naponta kaphatók pompás, friss sütemények, torták, cukorkák s minden a cukrász t körébe vágó élelmiszer cikk. Ilyeneket vendégségek, keresztelesekre és névnapokra megrendelésre házhoz is készséggel s jutányosan szállítok.

Kézdivásárhely, 1904. május hó 1.

Tisztelettel:

Özv. JANCSÓ DÉNESNÉ

a városi „VIGADÓ” bérője.

(63.9 -10.)

Az első cukrászda Kézdivásárhely s vidékén!

Naponta s mindig friss sütemények!

Szolid árak!

Marvány-, Gránit-, Syenit-, Lábládor-s fagymentes homok siremlékkövekből

NAGY RAKTÁR

és butor márvány telep

BRASSÓ Vasút utca tránváj elágazásánál.

Raktáron 200 darab sírkő 10 koronától 2000 koronáig.

Első kézből legolcsóbban beszerezhető

(88. 1-5.)

Teljes tisztelettel:
NAGY JÓZSEF,
kőfaragó mester.

Raktáron 200 darab sírkő

10 koronától 2000 koronáig.

XXIV-ik magyar királyi

JÓTÉKONYCÉLU ÁLLAMSORSJÁTÉK

melynek remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordíttatni. Ezen sorsjátéknak 7691 nyeresége van 385.000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 150,000 korona,

továbbá:

1 főnyeremény	50.000 kor.	20 nyeremény á	500 kor.
1 "	20.000 "	50 "	100 "
1 "	10.000 "	100 "	50 "
2 nyeremény á	5.000 "	1000 "	10 "
5 "	2.000 "	6500 "	10 "
10 "	1.000 "		

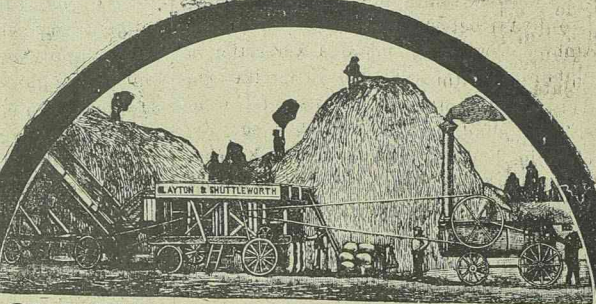
Huzás visszavonhatatlanul 1904. június 30-án.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magyar királyi lottójüvedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám-, és só hivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsében és váltóüzletben.

(74. 4-6.)

Magyar királyi Lottójüvedéki igazgatóság.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lőhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

PÉNZ

4% -os

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15-65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1-15 évig terjedő időre **gyorsan és diszcreten.**

Bank- és magánadósságok convertálása.

MELLER LAJOS és TÁRSAI
bankbizomány

Budapest, VI., Dávid-utca 15.

(77. 7-12.)

(Törvényszéki leg. bejegyzett cég.)

(Válasz bélyeg.)

Butor

ugy készpénzért, mint részletfizetésre kapható

Ifj. Jancsó Mózes

butorraktárában

Kézdivásárhelyen.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú portland-cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND-CEMENT-GYÁR

Brassóban; Kézdivásárhelyt kapható: K. Csizsár József utóda Szabó Lajos urnál.

70. 10-30.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.